

STRATEŠKI NAČRT VISOKE ŠOLE ZA UPRAVLJANJE PODEŽELJA GRM NOVO MESTO

ZA OBDOBJE

2018 - 2022

(Novo mesto, julij 2017)

Pripravili:

- Dr. Jože Podgoršek, dekan,
- Dr. Marija Turnšek Mikačič,
- Dr. Lea Marija Colarič Jakše,
- Dr. Mateja Colarič Bajc,
- Dr. Tit Turnšek,
- Tomaž Kordiš, direktor Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele Krajine,
- Simon Janša, mag.,
- Barbara Turk.

Potrjen na 8. seji Senata VŠ Grm dne 27. 10. 2017

Vsebina

1 UVOD	3
1.1 Zgodovinske prelomnice	3
1.2 Uvod v strateški načrt	3
2 IZHODIŠČA IN PRISTOP ZA OBLIKOVANJE STRATEŠKEGA NAČRTA	4
2.1 Splošno o visoki šoli in programu	4
2.2 Izhodišča za pripravo strateškega načrta	5
2.3 Pristop za oblikovanje strateškega načrta	6
3 POLITIKA ODLIČNOSTI	9
3.1 Poslanstvo	9
3.2 Vizija	9
3.3 Vrednote	9
3.4 Strateške usmeritve visoke šole	9
3.5 Slogan visoke šole	10
4 SWOT ANALIZA	11
5 STRATEŠKI NAČRT	13
6 PROMOCIJA STRATEŠKEGA NAČRTA	16
7 PREGLED IN POSODABLJANJE STRATEŠKEGA NAČRTA	17

1 UVOD

1.1 Zgodovinske prelomnice

- Akreditacija zavoda:	15.03.2012
- Ustanovitev in vpis v sodni register:	07.12.2012
- Akreditacija programov:	13.06.2013
- Vpis v razvid:	12.12.2013
- Začetek študija na 1. stopnji:	01.10.2014
- Prva diplomska naloga:	18.11.2016
- Pridobitev Erasmus listine:	11.02.2015
- Prvo gostovanje študentov v tujini:	22.06.2016
- Prvo gostovanje predavateljev v tujini:	20.06.2016

1.2 Uvod v strateški načrt

Strateški načrt Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto predstavlja srednjeročni strateški plan delovanja šole. V prvih letih delovanja smo si nabrali dovolj izkušenj, da smo s pomočjo širokega pogleda na visoko šolstvo in razvoj podeželja pričeli strateško razmišljati. Posledica tega je strateški načrt, ki na usmerja v bodočo smer našega delovanja.

Strateški načrt preko SWOT analize, določitve vizije, poslanstva in vrednot usmerja delovanje šole za obdobje nadaljnjih petih let. Delovna skupina, ki je pripravila strateški načrt, je sledila usmeritvi pri določanju realnih ciljev, torej tistih, ki smo jih sposobni doseči. V dokumentu smo se dotaknili vseh ravni našega delovanja, od pedagoškega dela, raziskovalnega dela, sodelovanja z okoljem do študentske problematike.

2 IZHODIŠČA IN PRISTOP ZA OBLIKOVANJE STRATEŠKEGA NAČRTA

2.1 Splošno o visoki šoli in programu

Visoka šola za upravljanje podeželja je samostojni visokošolski zavod, ki sta ga ustanovila ustanovitelja Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma ter Mestna občina Novo mesto, ki je pravna naslednica Univerzitetnega in raziskovalnega središča Novo mesto.

Visoka šola ima akreditiran visokošolski strokovni študijski program upravljanje podeželja. Program temelji na treh vsebinskih stebrih, in sicer podjetništvu, urejanju prostora in kmetijstvu. Visoka šola je prvo generacijo študentov sprejela v študijskem obdobju 2014/2015 in ima trenutno 30 študentov, 6 jih je že diplomiralo¹. Visokošolski zavod s strokovnim študijskim programom upravljanje podeželja je ena izmed institucij, ki je na novo umeščena v dolenjsko podeželsko okolje in ki stremlji k inovativnosti in kakovosti na področju znanj, raziskav in interakcij v slovenskem podeželskem izobraževalnem prostoru.

Usmerjena je na področja ved o živi naravi, kmetijstvu, gozdarstvu, varstvu okolja ter drugih naravoslovnih, družboslovnih, poslovnih in upravnih vedah, pa tudi vedah s področja urejanja krajine, podeželja ter regionalnega razvoja in kmetijskega menedžmenta. Pridobivanje interdisciplinarno povezanih teoretičnih in praktično uporabnih znanj je izjemnega pomena za razvoj slovenskega podeželja kot veliki priložnosti za tretje tisočletje oziroma za podeželje prihodnosti.

Diplomanti tekom študijskega procesa pridobijo poleg generičnih kompetenc tudi sledeče strokovne kompetence:

- upravljanje s krajino ob skrbi za varovanje okolja in ob upoštevanju predpisane zakonodaje,
- gospodarjenje s kmetijskim prostorom ob upoštevanju varovanja narave,
- načrtovanje urbanizacije na podeželju v skladu z značilnostmi pokrajine,
- oblikovanje naravnih in gojenih parkov v krajini v skladu z ekologijo pokrajine,
- razvijanje regije in dopolnilnih dejavnosti glede na njene možnosti,
- organiziranje reje živine in rastlinske pridelave ob sočasnem varovanju okolja,
- kmetovanje v omejenih pridelovalnih pogojih,
- skrb za urejanje in obnovo vasi,
- sposobnost razumevanja in uporabe sodobnih teorij s področja ved upravljanja podeželja,
- izbiranje in preverjanje poslovne ideje ter njeno uvajanje v podeželski prostor ob sočasnih marketinških in organizacijskih aktivnostih,
- sposobnost uporabljanja sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij za potrebe poklicnega delovanja,
- poznavanje in razumevanje institucionalnih okvirov dela (zakonodaje),
- usposobljenost za organiziranje in vodenje oddelka ali skupine,
- veščine strokovnega komuniciranja z interesnimi skupinami (dobavitelji, kupci, konkurenti, strokovnjaki, politiki, ipd.),
- razumljivega prenašanja strokovnih znanj med uporabnike znanj,

¹ Podatki veljajo na datum: 25.6.2017

- poznavanje in razumevanje utemeljitve in razvoja temeljne stroke,
- reševanja konkretnih delovnih problemov z uporabo raziskovalnih in znanstvenih metod ter postopkov,
- koherentnega obvladovanja temeljnih znanj, povezovanja znanj z različnih področij in aplikacije,
- umeščanje novih informacij in interpretacije v kontekst temeljne discipline (stroke),
- razumevanje splošne strukture temeljne discipline (stroke) ter povezanosti med njenimi pod-disciplinami,
- razumevanje in uporaba metode kritične analize in razvoja teorij ter njihova uporaba v reševanju konkretnih delovnih problemov,
- razvijanje veščin in spretnosti v uporabi znanja na določenem strokovnem področju,
- pridobivanje splošnih znanj s področja upravljanja s podeželjem in zaposljivostjo v vseh ključnih dejavnostih podeželja,
- razvijanje in širjenje novih dejavnosti na podeželju,
- pridobivanje delovnih izkušenj z izbranega strokovnega področja,
- promoviranje ohranjenega podeželja, zaščite okolja in biodiverzitete,
- sodelovanje in vplivanje pri regionalnem gospodarskem in institucionalnem razvoju Slovenije,
- pridobivanje pooblastil za načrtovanje, izvajanje in nadzor investicij, ki imajo kmetijsko in okolijsko orientacijo.

Študijski program je usklajen z bolonjsko deklaracijo, ki usmerja k sledečim ciljem:

- Stopenjski študij: magistrski študijski program Upravljanje podeželja je opredeljen po Bolonjski deklaraciji kot program druge stopnje.
- Mednarodna primerljivost: Programi so primerljivi s tujimi programi podobnih usmeritev, ki so akreditirani. Odlikujejo se po odprtosti in usmerjenosti v mednarodni prostor, poudarek je na razvijanju kompetenc in multidisciplinarnem pristopu pri izvajanju študijskega procesa.
- Zagotavljanju kakovosti: Samoevalvacija bo potekala nenehno, sistematično, z mednarodno uveljavljenimi metodami vrednotenja.
- Kreditni sistem študija: program je ovrednoten z ECTS kreditnim sistemom.
- Spodbujanje vseživljenjskega učenja: Magistrski program Upravljanje podeželja se bo izvajal le za izredne študente. Za diplomante bo visoka šola v prihodnje organizirala redna strokovna srečanja in programe izpopolnjevanja.

2.2 Izhodišča za pripravo strateškega načrta

Pri pripravi strateškega načrta smo sledili sledečim konceptualnim izhodiščem:

- Lizbonska strategija,
- Bolonjska strategija,
- Strategija razvoja RS,
- Nacionalni program visokega šolstva,
- Zakon o visokem šolstvu,
- Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Operativna izhodišča za oblikovanje strateškega načrta visoke šole odločilno temeljijo na Merilih za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti visokošolskih zavodov, študijskih programov ter znanstveno raziskovalnega, umetniškega in strokovna dela². Ta v svojem 4. členu pri ocenjevanju strategije, organiziranosti in vodenja zavoda, urejenosti evidenc ter skrbi za kakovost predpostavljajo, da ima visokošolski zavod javno izraženo poslanstvo, vizijo, strateški načrt in politiko kakovosti, kjer ima jasno definirane svoje izobraževalne in znanstvenoraziskovalne cilje ter načine, kako jih namerava uresničiti.

Pri oblikovanju strateškega načrta visoke šole smo izhajali iz naslednjih predpostavk:

- Izobrazba, ustvarjalnost, inovativnost in sposobnost sodelovanja državljanek in državljanov RS so pomembni dejavniki uspešnega razvoja in uveljavljanja naše države v mednarodnem prostoru.
- Za uspešnost gospodarstva je nujna tesna povezanost in obojestranska izmenjava med visokošolskim prostorom in gospodarstvom oz. širšim okoljem.
- Visoka šola mora nuditi svojim odjemalcem čim več možnosti, priložnosti in pobud za njihovo dejavno vključevanje v raziskovalno razvojno delo, sooblikovanje študijskih programov in razvojnih načrtov visoke šole.
- Prioritete raziskovanja so usmerjene v preučevanje sodobnih pojavov, ki izvirajo iz interakcije vedno spreminjajočega okolja in človekove interakcije z okoljem.
- Sodobni študijski programi naj bi poleg predmetno-specifičnih kompetenc zagotavljali tudi in predvsem interdisciplinarnost in multidisciplinarnost, ter osvojitve ključnih (ali generičnih) kompetenc, ki diplomantom omogočajo uspešno prilagajanje in učenje v različnih delovnih okoljih ter vertikalno, horizontalno in diagonalno gibljivost pri zaposlovanju in nadaljnjem izobraževanju.
- Referenčni okvir ključnih kompetenc, ki jih je predlagala Evropska komisija v okviru koncepta vseživljenjskega učenja, potrdila pa sta ga Evropski parlament in Evropski svet, so naslednje:
 - o sporazumevanje v maternem jeziku,
 - o sporazumevanje v tujih jezikih,
 - o matematične kompetence ter osnovne kompetence na področju znanosti in tehnologij,
 - o digitalna pismenost,
 - o učne kompetence,
 - o socialne in državljanske kompetence,
 - o samoiniciativnost in podjetnost,
 - o kulturna zavest in izražanje.

2.3 Pristop za oblikovanje strateškega načrta

Pristop, ki smo ga uporabili za oblikovanje strateškega načrta upošteva najboljšo prakso na področju strateškega načrtovanja, kot tudi pristop, ki ga opredeljuje model odličnosti EFQM, vsebinske poudarke pa smo smiselno prilagodili potrebam visokega šolstva ter aktualnim lastnim spoznanjem. V tem pristopu smo upoštevali tudi določene elemente strategije Fakultete za informacijske študije v Novem mestu 2009-2014 kot tudi srednjeročne razvojne strategije slovenskih univerz, ki smo jih upoštevali tudi v smislu primerjalnega presojanja,

² Vir: PIS, spletni naslov: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=MERI24#>, 5.7.2017

torej »benchmarkinga«.

V sklopu modela odličnosti EFQM je zapisano, da odlične organizacije uresničujejo svoje poslanstvo in vizijo z razvijanjem strategije, ki je osredotočena na udeležene strani ter upošteva trg in sektor, v katerem deluje. Za izvajanje take strategije organizacije razvijajo in širijo ustrezno politiko, načrte, cilje in procese. V podmerilih tega modela je zapisano:

2.a Politika in strategija temeljita na sedanjih in prihodnjih potrebah ter pričakovanih vseh udeleženih strani. To lahko vključuje:

- zbiranje in razumevanje informacij o trgu in tržnih segmentih, v katerih organizacija deluje in bo delovala v prihodnje;
- prepoznavanje, razumevanje in predvidevanje potreb in pričakovanj sedanjih in prihodnjih udeleženih strani, vključno z odjemalci, zaposlenimi, partnerji, družbo in delničarji;
- prepoznavanje, razumevanje in predvidevanje dogajanj na trgu, vključno z dejavnostjo konkurence.

2.b Politika in strategija temeljita na informacijah, dobljenih z merjenjem dosežkov, raziskavami, učenjem in s sorodnimi zunanji aktivnostmi. To lahko vključuje:

- analizo notranjih kazalnikov delovanja;
- analizo rezultatov učenja;
- analizo zunanje podobe ter podatkov o poznavanju blagovne znamke;
- analizo delovanja konkurence ter najboljših organizacij v panogi;
- analizo podatkov o ključnih sposobnostih obstoječih oziroma potencialnih partnerjev;
- analizo podatkov iz kratkoročne in dolgoročne družbene, okoljske, varnostne in zakonodajne problematike;
- analizo podatkov o uspehih proizvodov in storitev skozi ves njihov življenjski cikel;
- prepoznavanje in razumevanje ekonomskih in demografskih kazalnikov;
- analizo podatkov za ugotavljanje vpliva novih tehnologij in modelov poslovanja na delovanje organizacije.

2.c Organizacija razvija, pregleduje in posodablja politiko in strategijo. To lahko vključuje:

- razvijanje, pregledovanje in posodabljanje politike in strategije v skladu s poslanstvom, vizijo, vrednotami in načeli odličnosti organizacije;
- uravnoteženje kratkoročnih in dolgoročnih potreb ter pričakovanj vseh udeleženih strani;
- ocenjevanje tveganj in iskanje načinov, kako se s temi tveganji spoprijeti;
- prepoznavanje sedanjih in prihodnjih konkurenčnih prednosti;
- prepoznavanje ključnih sposobnosti in potreb po partnerstvih/zvezah za izvajanje politike in strategije;
- zagotavljanje prisotnosti na vzpostavljenih trgih in potrebo po spremembi trženjskega pristopa;
- usklajevanje lastne strategije s strategijo partnerjev in zvez;
- prepoznavanje kritičnih dejavnikov uspeha;
- usklajevanje in nenehno razvijanje družbenih ter okoljskih standardov s partnerji;
- vrednotenje ustreznosti in uspešnosti politike in strategije.

2.d Organizacija sporoča politiko in strategijo in ju širi v okviru ključnih procesov. To lahko vključuje:

- prepoznavanje in snovanje ter sporočanje okvira ključnih procesov, potrebnega za izvajanje politike in strategije organizacije;
- sporočanje politike in strategije udeležnim stranem ter vrednotenje, kakšno je zavedanje o njima;
- usklajevanje, prednostno razvrščanje, dogovarjanje, zaporedno razvrščanje in sporočanje načrtov, ciljev in namer ter spremljanje dosežkov;
- vzpostavljanje mehanizmov poročanja za celotno organizacijo, da bi lahko sledili napredku.

3 POLITIKA ODLIČNOSTI

3.1 Poslanstvo

Usposabljati odličen kader za področja, ki zagotavljajo trajnostno rabo podeželja kot prostora in preko razvojno raziskovalnih in aplikativnih sodelovanj z okoljem skrbeti za razvojne aktivnosti na podeželskem prostoru.

3.2 Vizija

Postali bomo stičišče različnih javnih in zasebnih inštitucij iz Slovenije in EU za razvoj vsebin urejanja podeželja in trajnostne rabe naravnih virov ter s tem najboljši varuhi podeželskega prostora, prehranske varnosti, poseljenosti podeželja in narave.

3.3 Vrednote

Vrednote naše šole so:

- Kredibilnost, etičnost in transparentnost: Razvijamo pošten odnos v medsebojnih odnosih, odnosih do študentov in v odnosu do našega okolja, v katerem bivamo in delamo;
- Delo: Študentom in sodelavcem predstavljamo delo kot vrednota, s katero vsakdo gradi skupno in individualno blaginjo ter razvija svojega duha;
- Družbena odgovornost za trajnostni razvoj: Sodelavci in študentje razvijajo odgovoren odnos do inštitucije, do področja svojega delovanja in do slovenskega podeželja z namenom zagotavljanja dobrobiti študentov, zaposlenih in družbe kot celote;
- Ustvarjalnost: Spodbujamo razvoj novega znanja in intelektualne (samo)refleksije, spodbujamo iskanje inovativnih rešitev v okolju našega skupnega in individualnega delovanja;
- Pripadnost: Spodbujamo pripadnost zaposlenih in študentov inštituciji, našim skupnim ciljem in okolju, kjer delujemo;
- Dostopnost: Spodbujamo sodelavce in študente k medsebojni komunikaciji, premagovanju statusnih ovir med nami in razvoju inovativne komunikacije;
- Akademsko svoboda: Smo politično, versko, rasno in narodnostno neodvisna inštitucija, ki spodbuja strpnost v družbi in sledi predvsem strokovnim ciljem;
- Akademsko odličnost: Razvijamo akademsko odličnost pri izvajanju visokošolske dejavnosti in poslovno odličnost pri izvajanju poslovnih funkcij;
- Zaposljivost diplomantov: Skrbimo za razvoj kompetenc diplomantov, ki jim omogočajo kvalitetne zaposlitve in razvoj osebne kariere;
- Humanizem, odprta družba, človekove pravice in enake možnosti: Spodbujamo vrednote strpnosti, svobodo človeka in odgovornost za šibkejše v človeški družbi.

3.4 Strateške usmeritve visoke šole

Strateške usmeritve visoke šole so sledeče:

- Odličnost pedagoškega dela
- Odličnost aplikativnega raziskovalnega dela
- Zadovoljstvo zaposlenih
- Zadovoljstvo študentov
- Zadovoljstvo odjemalcev naših storitev
- Utrjevanje in prepoznavnost v okolju
- Razvoj novih poklicev kot odgovor na spreminjajoče se potrebe

3.5 Slogan visoke šole

VŠ GRM. S tradicijo v napredno podeželje!